

SOCIAL- MEDICINSK LITTERATUR

Bedre helse

Danske Livsforsikringsselskaber og Livsforsikringsanstalter, Köpenhamn. 111 sid.

Danska läkare och andra sakkunniga visar sig ha stor förmåga att i populariserad form lämna goda redogörelser och anvisningar rörande hälso- och sjukvård. Det är tydligt att hela detta område i Danmark på ett vida bättre sätt än i Sverige är föremål för ständig uppmärksamhet och bearbetning. Tidigare har flera populärmedicinska alster med klarläggande och rikt illustrerade artiklar av värde för information och rådgivning åt åldrande och gamla människor utgivits. Nyligen har på samma sätt framkommit en vägledning i sunda vanor, "Bedre helse", särskilt avsedd för tonåringar på 11—16 år. Under denna tid är den kroppsliga utvecklingen ojämn och ibland sker den sprängvis. Känslomässigt är dessa åldrar karakteriserade av starka rörelser mellan glädje och sorgsenhet, mellan självförtroende och tvivel. Enligt den nya skollag som utkommit i Danmark ges från det sjunde året undervisning i hälsolära. Till hjälp vid denna undervisning har danska livförsäkringssällskap och -anstalter utgett en liten bok som synes på ett utmärkt sätt fylla sitt ändamål. Boken har utsänts till alla lärjungar. Den är rikligt och vackert illustrerad, journalistiskt väl uppställd med rubriksättning och en stil som torde framkalla och uppehålla intresse för ett område som annars är känt för att vara ganska trögrarbetat. Varje kapitel börjar med en kort genomgång om förutsättningarna för sunda kroppsfunktioner. I ett avsnitt i boken behandlas även "den sunda själen". Bland rubrikerna må nämnas: cellen som den levande byggstenen, hållningens och konditionens betydelse, hjärtat som världens bästa pump, cirkulations- och andningsfysiologi i enkel och klar beskrivning. Njurar, nervsystem, sinnesorgan, det hormonella systemet, hudvård och näringsfrågor behandlas på ett intresseväckande sätt och överallt med goda bilder. De danska barnen är utan tvivel att gratulera och man skulle gärna önska att någon motsvarande handledning även kunde publiceras i Sverige.

E. H.

Att föda barn utan smärta

PIERRE VELLAY m. fl.

Bonniers förlag. 236 sid. Pris kr. 19: 75.

Denna bok är en översättning av en engelsk översättning från den franska "Témoignages sur l'accouchement sans douleur par la méthode psychoprophylactique", Paris 1956. Förord av dr G. af Geijerstam, sakgranskad av dr K. Uhrus.

Innehållet består av förord (sid. 1—10), historik (sid. 12—31), beskrivning av metoden (sid. 41—117) och personliga vittnesbörd (sid. 123—236).

Man beskriver en metod som utarbetats i Ryssland efter regeringsdekret nr 142 av den 3 febr. 1951. Numera är den obligatorisk även i Kina och satellitstaterna. Till Västeuropa infördes den av en fransk dr Lamaze (som enl. bokens biografiska data var den ende deltagaren i de nära 40 delegationerna från öst och väst som efter studiebesök i Ryssland började tillämpa metoden i sitt hemland!).

I praktiken motsvarar den psykoprofylaktiska metoden den i Sverige sedan länge tillämpade s. k. mödragymnastiken efter Reads system (se även Velvovsky et al., Moskva 1960). Teoretiskt påstås den grunda sig på Pavlovs och Engels läror.

Boken är så oklart skriven, att jag tvivlar på att en blivande moder kan ha någon behållning av den, möjligen med undantag för alla de personliga vittnesbörden — omfattande mer än 50 % av innehållet — vilka, samtidigt som de kanske kan utgöra en sensationsartad läsning, även gör reklam för dr Vellays privatklinik. Den är behäftad med åtskilliga såväl medicinska felaktigheter som andra sakfel. Som ett exempel kan bara nämnas att Pavlov, som ju dog år 1936, här påstås ha deltagit i en konferens år 1951 då den nya metoden beskrevs.

För de obstetrikar som händelsevis skulle vara intresserade av att informera sina patienter om den psykoprofylaktiska metoden rekommenderas hellre "Painless Childbirth through Psychoprophylaxis" (Velvovsky et al., Moskva 1960), där den praktiska tillämpningen av metoden klart beskrives. Dock bör påpekas, att åtskilliga olikheter förekommer mellan den ryska originalmetoden och den franska tolkningen av densamma. Vellay anser t. ex., att faderns närvaro vid förlösningen är önskvärd medan originalmetoden strängt förbjuder detta.

J. A. Abolins